

Milyen előnyökkel járna a Tóció patak menti területek rendezése?

- Egy parkosított, füvesített, karbantartott patak esztétikai élményt nyújt.
- A parkok, játszótérek, sportlétesítmények közösségteremtő helyként és rendezvények színteréül is szolgálhatnak.

- A lakóépületek közelségében létesülő új vízfelületek és zöld felületek mikroklimatikus hatása rendkívül kedvező, jelentősen mérsékli a hőszénáradatok kialakulását és azok mértékét.

- Egy rendezett környezet környezettudatos magatartásra sarkall. Hulladékgyűjtő kukák kihelyezésével, illetve a vízínövényzet túlbujánzásának megakadályozásával elérhető, hogy a szemét ne a csatornába kerüljön (ahol a rendezett meder miatt szem előtt marad a szemét), csökkentve ezzel a vízszennyezést, és adott esetben az azzal járó bűzhatás kialakulását.

- A Tóció patak rendezetté tétele maga után vonja az illegális szennyvízbevezetések felszámoltatását, ugyancsak csökkentve ezzel a kialakuló vízszennyezést és bűzhatást.

- A kialakításra kerülő víztározók, illetve egy rendezett vízfolyás biológia órák, illetve kutatások lefolytatására adhat lehetőséget.

- A kialakítani tervezett sekély víztározók téli fagy esetén természetközeli korcsolyázásra, nyári félévben madárpihenő helyként madármegfigyelésre adnak lehetőséget.

- Egy zöld övezetben kialakított játszótér természetközeli élményt nyújt a gyerekek számára, ahol a játszótéri adottságok kihasználásán felül környezetismereti

tapasztalatokat is szerezhetnek (pl. békák, piócák, vízi gerinctelenek a patakban, stb.).

- A Tóció közeli területek vonzereje megnő, közvetve növeli az ingatlanok értékét.

A projekttel kapcsolatos észrevételeit az alábbi elérhetőségeken jelezheti:

**Tiszántúli Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Vízügyi
Felügyelőség**
e-mail: tiszantuli@zoldhatosag.hu
fax.: 52-511-040

**Debreceni Egyetem,
Környezetgazdálkodási és
Környezetpolitikai Központ**
e-mail: centre@envm.unideb.hu

Szeretnénk tudni, Önnek mi a véleménye, javaslata.

A mi városunk, a mi patakunk.

**Aqua-Add projekt
a Tóció patakért**

Aqua-Add a Tóció patakért

Tóció patak ma

Hol az eső sem jár...

Jelenleg a Tócióról kialakult általános vélemény igen megosztott a lakosok körében függően attól, hogy a patak melyik szakasza érinti közvetlenül a lakó-, illetve életterületet.

A Tóció Debrecentől északra ered (Zám magasságában), Józsan keresztül érkezik városunkba és annak nyugati oldalán fut végig, majd a Köselybe torkollik. Hossza 26 km, melyből a középső 20 km-es szakasza fut a város belterületén.

A Tócióról általánosságban elmondható, hogy vízjárása erősen időjárásfüggő. A változó vízszint jellemzően befolyásolja a víz minőségét, kisebb vízállás mellett a vízben kedvezőtlen, akár bűzhatással járó biológiai folyamatok mehetnek végbe, ami a lakosok életminőségére is hatással van. Mindazonáltal a Tóció medrét az önkormányzatnak sikerült évek óta olyan állapotban megtartani, hogy az elmúlt időszak jelentős csapadékmennyiséget hozó éveiben a város nyugati részén belvízelöntések nem jelentkeztek, a vizek elvezetése megoldott volt.

Tóció patak 2012. évben

A Tóció megbecsülésében tapasztalt fekete folt, hogy a lakosság a partszegélyt és a medret több szakaszon személtlerakó helynek használja az emberi érdeklődés és igényesség peremére szorítva ezzel Debrecen felszíni vízfolyását.

2012. évi Teszedd akció

Túlburjánzott növényzet

Nem kell ennek így lennie! Nem is volt mindig így.

A Tóció termékeny melléke már az őskorban is lakott hely volt. Bővizűsége a középkorban mondaszerű: olyan bő vízzel fakadt, hogy a Zeleméri-pusztán a debreceniek malomkövekkel tömték el, nehogy elpusztítsa városukat. Az egykor halban, vadban gazdag, erdőtől is árnyékolt és védett Tóció partján a 18. században két vízimalom is örölt. Környékén kb. 2000 évvel ezelőtt virágzó agyagipar fejlődött ki.

Ma a Tóció sekély vizű, tocsogós, tipikus alföldi ér. Debrecen városrendezési törekvései között jó példát mutat a Liget lakóparkban a Tóción és környezetében végrehajtott fejlesztés.

Jogos emberi igény azonban, hogy a fejlesztések a patakkal érintett többi városrészre is kiterjedjenek.

Debrecen város magisztrátusi jegyzőkönyve így említi először a XVI. században a Tócióskertet:

„1554/497/6. 1554. március 13. „A tanács elrendelte, hogy senki idegen ne merjen a Tóció (Totzo) mocsárban halászni és a város lakói közül is senki a bíró pecsétje nélkül.”

Európai uniós lehetőség a Tóció rendezésére

Az Európai Unió életre hívta az Aqua-Add projektet, melynek fő célkitűzése hogy mind környezeti, társadalmi és gazdasági értelemben javítsa a vízgazdálkodással kapcsolatos tevékenységeket a helyi/városi és regionális területi tervezésben, fejlesztésben.

A 2012. és 2014. között zajló nemzetközi programban Magyarországon a Debreceni Egyetem Környezetgazdálkodási és Környezetpolitikai Központja és a Debrecen-i székhelyű Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség vesz részt.

A projekt arra keres megoldásokat, hogy hogyan lehetne a Tóciót állandó vízfolyású patakká alakítani, hogyan lehetne a lehető legjobban gazdálkodva a levezetendő vizekkel és a környezeti adottságokkal tavak, víztározók kialakításával javítani a környezet minőségét. A projekt egy esettanulmány készítésével zárul. *A Tóció rendbe tétele számos előnyt jelentene.*

Liget lakópark

Liget

Egy lakókörnyezetbe illesztett, gondozott zöld övezet kialakítása hangulat és közérzet javító hatással bír a lakosok számára, a kiépített infrastruktúra (park, padok,

hulladékgyűjtő kukák, kerékpárút, stb.) javítja az ott lakó emberek életminőségét, szépérzékét és igényességét, mindamellett környezetbarát magatartásra is nevel, hisz egy olyan közegben, ahol kiépült a szervezett hulladékgyűjtés, egy parkosított, gondozott térben az ember nagyobb motivációt érez ennek az állapotnak a megőrzéséhez.

Javasolt fejlesztések

A Tóció mentén rendelkezésre álló, helyenként kiterjedt területek több elképzelésnek is teret adhatnak.

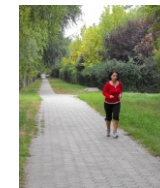
A vízgazdálkodási viszonyok rendezése, a Tóció patak folyamatos vízellátásának biztosítása kulcskérdés.

Az elképzelésekben szereplő duzzasztók, meder és oldaltározók kialakítása indokolt, melyek segítségével az éves csapadékvíz visszatartható, a víztározó jóléti tóként jelenne meg a lakókörnyezetben, az ökológiai, biológiai folyamatoknak állandó teret biztosítva.

Ilyennek szeretnénk...

Fejlesztési elképzelések részei:

- a patak partjának erdősítése, parkosítása pihenőterek, padok kihelyezésével,
- játszótér létesítése,
- kerékpárút kiépítése összekötve a Liget-lakóparkot a Tócióskerttel,
- futópálya kiépítése,

- szabadtéri sportolás lehetőségeinek megteremtése - szabad zöld felület (pl. nordic walking, utcai konditerem, kosárlabda -, futball pálya),

- kutyafuttató kialakítása,
- a patak mentén tanösvény kijelölése a helyi természeti értékeket bemutató ismeretterjesztő táblák állításával,
- KRESZ-park kialakítása,
- kalandpark,
- kihelyezett mesterséges madár-, denevérodú, stb.

